

GJØVIK KOMMUNE

Lissomskogen barnehage

Årsplan 2025/2026

Innhold

Forord	3
Pedagogisk plattform for barnehagen	4
Våre fokusområder	4
Språk.....	4
Lek og lekemiljø inne og ute.....	4
Pedagogisk praksis.....	6
Omsorg	6
I vår barnehage.....	6
Lek	6
I vår barnehage:.....	7
Danning	7
I vår barnehage:.....	8
Læring.....	8
I vår barnehage.....	9
Progresjon	9
Medvirkning	10
I vår barnehage:.....	10
Tilvenning av nye barn	11
Når barnet begynner i barnehagen:.....	11
Overganger innad i barnehagen:.....	11
Samarbeid og sammenheng i overgang barnehage og skole	11
I vår barnehage:.....	11
Vurdering	13

Forord

Lissomskogen barnehage startet opp som et tilbud om tilsyn av de ansattes barn på selve sykehuset. Virksomheten ble gradvis utvidet til et fullverdig barnehage tilbud. I 1978 ble det vedtatt å bygge ny barnehage og 25. oktober 1978 ble den nåværende barnehagen tatt i bruk.

1. august 2006 tok Gjøvik kommune over som eier og driver av barnehagen.

Årsplanen bygger på Rammeplan og Lov om barnehager. Årsplanen er et arbeidsverktøy for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen skal gi informasjon om barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte.

Årsplanen skal blant annet vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, språk, lek, danning og læring.

Årsplanen skal synliggjøre hva barnehagen velger å legge vekt på og hvordan vi jobber for å nå de fastsatte mål.

Hovedfokuset vårt vil være å skape et godt leke/læringsmiljø både ute og inne, der barna skal være trygge og utvikle seg. Det fysiske miljøet i barnehagen tilrettelegges slik at det inspirerer til inkluderende lek. De skal kunne bygge sine egne lekemiljøer, som skal bidra til aktiviteter i smågrupper, som bygger vennskap og læring gjennom ulike opplevelser og erfaringer.

Vi ser fram til å møte der og skape et godt samarbeid.

Årsplanen er godkjent i samarbeidsutvalg 01.09.2025

Med vennlig hilsen

Sidsel Hagebø Martinsen

styrer

Pedagogisk plattform for barnehagen

Gjøvik kommune har utarbeidet en plattform for det pedagogiske arbeidet. Ansatte i barnehagene våre er forpliktet til å arbeide i tråd med det som er fastslått i dette dokumentet.

[Pedagogisk plattform](#)

Våre fokusområder

Språk

Barnehagen skal bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling. (*Rammeplan 2017 s. 46 – 47*). Gjøvik kommune har utarbeidet felles språk- og leseplan for barn og ungdom 0 – 16 år.

[Språk- og leseplan](#)

Trygt og godt barnehagemiljø

Det skal være trygt å vokse opp i Gjøvik kommune, og det skal være nulltoleranse for mobbing. Trygt og godt barnehagemiljø er hjemlet i barnehageloven §§ 41 – 43. Alle barn i Gjøvik har rett til et trygt og godt barnehagemiljø som fremmer god helse, trivsel, lek og læring. Barnehagene skal jobbe kontinuerlig for å skape gode miljøer. Alle voksne i barnehagene våre skal følge med på hvordan barna har det og jobbe for at det enkelte barn opplever tilhørighet og inkludering.

De kommunale barnehagene i Gjøvik har utarbeidet plan som beskriver forebyggende tiltak i barnehagene.

[Plan for trygt og godt barnehagemiljø](#)

Lek og lekemiljø inne og ute

I Lissomskogen barnehage har leken en svært sentral plass. Barn skal ha mulighet til å leke og lære gjennom ulike opplevelser og erfaringer gjennom hele dagen. Rommet i barnehagen skal være laget slik at barna selv kan bidra til å bygge opp sine egne lekemiljøer. Vi ønsker at miljøet skal være flyttbart og fleksibelt, det skal være materialer som har fleksible egenskaper, definerbart og udefinerbart. Dette tror vi er med på å skape en god og kreativ utvikling hos barna, de lærer å bruke materialer på forskjellige måter og de bruker fantasien til å endre materialets egenskap. Innbydende leketorg med lekematerialer står sortert og klart til bruk når barna kommer om morgenen, som barna henter rekvisitter til leken.

Uteområdet fungerer på samme måte, vi har kuber og lekekjøkken som er flyttbart. Vi har tilført mye materiell som skal holdes sortert slik at det er lett og oversiktlig å finne fram.

Barna skal også her kunne hente seg rekvisitter å lage sine egne miljøer. Uteområdet i Lissomskogen er stort og kupert, barna får motoriske utfordringer fra de er helt små. På

vinteren har barna mulighet til å ha med seg ski til bruk i barnehagen, noe som gir utfordringer på et helt annet nivå.

Voksne skal være delaktige i barnas lek og bidra med å hjelpe de i gang, eller legge ut små spor for at leken skal kunne videreføres.

Vi ønsker å utvikle robuste og sosiale barn gjennom lek, de får bl.a muligheten til å øve på turtaking, språk, konfliktløsning og sosiale samspill. Ansatte skal være støttespillere for barna og tilse at alle får muligheten til å leke sammen.

Figur 0-1 Leketorg på avdeling

Figur 0-2 Kube i utelek

Figur 0-3 Lekekjøkken ute

Figur 0-4 Rollelek på avdeling

Pedagogisk praksis

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (*Rammeplan 2017 s. 19*).

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg både fysisk og psykisk, det er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Personalet skal sørge for gode rutiner ved oppstart for nye barn, slik at tilknytningsprosessen utvikles fra første møte.

Barn er også omsorgsgivere og må anerkjennes som dette.

I vår barnehage

- Har vi hjemmebesøk hos nye barn
- Har barna en kontaktperson når de starter opp i barnehagen.
- Sitter vi på gulvet og er tilstede sammen med barna.
- Har vi fokus på at et voksent fang er en «lade stasjon» for enkelte barn. (Trygghetssirkelen, Relasjonskompetanse)
- Er vi på barnas høyde når vi snakker med dem og lytter til hva de har å si.
- Gjennomfører vi relasjonskartlegging av Kari Pape – vi sikrer at alle barna har gode relasjoner. Barns trivsel - voksnes ansvar.
- Viser vi omsorg ved at vi er der for barnet som trenger trøst, er sinte og frustrerte.

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle

barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre. (Rammeplan 2017 s. 20)

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek, og personalet skal være bevisst på egen rolle og deltakelse i barns lek. Lek er den viktigste aktiviteten for barns utvikling og læring. Gjennom leken utvikles og videreutvikles sosiale, språklige og kroppslige ferdigheter. Leken handler om opplevelser av tilhørighet, samhold, fellesskap og relasjoner, og om det å få være et betydningsfullt menneske i møte med andre.

I vår barnehage:

- Følger vi barnas initiativ ved at personalet er aktiv deltagende og gode støttespillere
- Sørger personalet for at barna får gode erfaringer og opplevelse av å mestre samspillet med andre barn i leken
- Må personalet ha fokus på hvordan de planlegger hverdagen i barnehagen, slik at leken får plass.
- Kommer personalet med innspill eller rekvisitter/spor som kan oppmuntre til videre lek og utvikling av leken. Dette kan inspirere til utforskning og undring barn – barn og barn – voksen.
- Bidrar vi til felles opplevelser som gir inspirasjon til leken.
- Utvikler vi rommet som den tredje pedagog. Vi tilbyr barna rom og materialer hvor de kan utfolde seg kreativt.
- Gir vi plass til boltrelek og tumlelek. Voksenstøtte er viktig i denne type lek, slik at barna kan veiledes til å respektere egne og andres grenser.
- Har personalet fagkunnskap om lek, basert på barnas alder og utviklingsnivå.
- Er vi bevisst på å tilrettelegge for et variert leketilbud som gjør at barna utvikler et bedre språk, sosial kompetanse og kunne håndtere konflikter.
- Er personalet gode rollemodeller og deltakere i barnas lek.

Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplan 2017, s. 21)

Barnehagen skal fremme danning.

Danningsprosessen handler om å tilegne seg verdier, normer, tanker og handlingsmåter som er viktige for å kunne delta i «fellesskapet.» Danning skal sette barna i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere over og vurdere vedtatte sannheter, stille spørsmål og yte motstand på egne og andres vegne. En viktig del av danningsprosessen er å støtte barna i utviklingen av god selvfølelse.

I vår barnehage:

- Styrker vi barnas selvfølelse ved at de blir sett, hørt og får følelsen av at de blir tatt på alvor – de får da oppleve at det de ønsker er viktig.
- Hjelper, støtter og veileder vi barna ved konflikt og hjelper dem til å se det andre barnet og den andres situasjon.
- Anerkjenner vi barnets følelser.
- Undrer vi oss sammen med barna om de hendelser som dukker opp i hverdagen.
- «Ser» vi barna – vi setter oss ned sammen med barna.
- Ser vi barnet som et eget individ med egne verdier. Vi verdsetter barnets kunnskap og egenskaper
- Skal vi vi voksne være rollemodeller der vi er bevisst på hva vi sier og hva vi gjør.
- Fremmer vi barnas empatiske utvikling.
- Gir vi barna utfordringer utfra deres utviklingsnivå samtidig som de får kjenne på mestring.

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (*Rammeplan, 2017 s. 22*)

Barnehagens pedagogiske praksis skal bygge på et helhetlig læringssyn hvor omsorg, danning, lek, læring, språk og sosial kompetanse henger sammen. Gjennom lek og samspill med andre lærer barn. Barnehagen skal tilby rike og varierte opplevelse /erfaringer – dette gir rom for undring, utforskning og nysgjerrighet. Vi ser på læringsmiljøet og rommet som den tredje pedagog. Dette er basert på Reggio Emilia sin filosofi som fokuserer på de tre pedagoger - de ansatte, barna og rommet. Vi jobber kontinuerlig med å innrede barnehagen

etter denne grunntanken – det vil si at rommet stadig er i bevegelse og inviterer til kreativ og utforskende lek.

I vår barnehage

- Bruker vi pedagogisk dokumentasjon som et verktøy for å bli bevisst på hva som skjer når barn samhandler i ulike lekemiljøer.
- Er vi oppmerksomme på barnas interesser og engasjement. Vi legger til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter.
- Skaper vi sammen innhold og opplevelser for å utvide barnas erfaringer. Vi sørger for progresjon og utvikling i barnehagens innhold slik at barna får kjennskap til ulikt materiell og erfare deres egenskaper. Vi tilbyr definerbart og udefinerbart materiale i barnehagen. Ved å benytte seg av små «leketorg» virker det oversiktlig og innbydende til lek for barna.
- Bidrar vi til at rommene/lekemiljøene stadig er i endring.
- Har vi fleksible- og inkluderende lekemiljøer for å øke barnas rollelekskompetanse på storebarnsfløyen, og barns begynnende rollelek på småbarnsfløyen.
- Er vi fleksible når vi jobber med det fysiske miljøet. Det sentrale blir å skape rom som tilpasser seg barnas behov, slik at barna slipper å tilpasse seg statiske og tradisjonsstyrte miljøer.

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Personalet skal:

- oppdage, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av
- planlegge og tilrettelegge for progresjon i barnehagens innhold for alle barn bidra til at barna får mestringsopplevelser og samtidig har noe å strekke seg etter
- legge til rette for fordypning, gjenkjennelse og gjentakelse i barnehagens innhold og arbeidsmåter
- introdusere nye perspektiver og tilrettelegge for nye opplevelser og erfaringer
- sørge for progresjon gjennom bevisst bruk av materialer, bøker, leker, verktøy og utstyr og gjøre disse tilgjengelig for barna

(Rammeplan 2017 s. 44)

Medvirkning

Barnehagen skal ivareta barn og foreldres rett til medvirkning. Det gjøres gjennom å legge til rette for og oppmuntre til at barna og foreldrene kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal gjennom god dialog sørge for at foreldrene får ivaretatt sin rett til medvirkning.

Medvirkning handler om å bli spurt, bli lyttet til og akseptert som kompetent. Barna skal få mulighet til å medvirke i fellesskapet og uttrykke sine synspunkter. Barna skal erfare at deres stemme blir tatt på alvor og ha innflytelse på sin egen hverdag i barnehagen. Personalet må være bevisst i alle situasjoner sammen med barna og gi hvert enkelt barn følelsen av å bli sett, hørt og verdsatt.

I vår barnehage:

- Oppmuntres barna til å gi uttrykk for sine egne tanker og meninger ved at de voksne er lyttende og tilstedeværende. De voksne må gi rom for samtaler/ møter med barna.
- Skal personalet forstå og tolke det barnet vil formidle gjennom å ta barnas meninger og ønsker på alvor. For eksempel at de får tilbakemeldinger om eller når det er mulig å gjennomføre det de kommer med.
- Har vi «romslige» planer for å spille videre på barnas initiativ her og nå.
- Tar barnas innspill å gjøre noe ut av dem – stasjoner, prosjekter
- Skal vi se barnas kunnskaper og ferdigheter og hjelpe dem til å bruke dem aktivt i hverdagen.
- Gir vi tilbakemeldinger på det du ser barna gjør – anerkjennelse
- Er personalet aktiv tilstede med barna
- Reflekterer vi sammen med barna = pedagogisk dokumentasjon

Tilvenning av nye barn

Når barnet begynner i barnehagen:

- Får nye familier mulighet for hjemmebesøk.
- Tilbyr vi foreldremøte for nye foreldre
- Vil barnet få en fast kontaktperson den første tiden i barnehagen. Dette skal være samme person som er på hjemmebesøk.
- Blir foreldre og barnet oppfordret til å komme på besøk i barnehagen før barnet starter opp.
- Er tilvenningen i hovedsak tre dager. Foreldre og barnehagen blir enige om hvordan dette skal gjøres.

Overganger innad i barnehagen:

- Barna fra småbarna besøker den avdelingen de skal begynne på sammen med en trygg voksen. Dette gjør de i løpet av våren og sommeren.
- En av personalet fra småbarns-fløyen flytter over til stor avdeling ved nytt barnehageår når dette er mulig.

Samarbeid og sammenheng i overgang barnehage og skole

Gjøvik kommune har utarbeidet rutiner for samarbeid om overgangen fra barnehage til skole. [Rutine for overgang barnehage – skole](#)

Overgangsobjekter – alle barnehagene våre har en kasse med spill, bøker sanger, rim og regler som vi bruker med de eldste barna i barnehagen. Alle objektene fra denne kassen møter barna igjen på første trinn. [Overgangsobjekter](#)

I vår barnehage:

- Besøker skolebarna skolene de skal begynne på. De tar da bilder av skolen og lekeområdet som de ser på og snakker om i barnehagen. Bildene gjør at det de møter på skolen vil bli gjenkjennbart for dem.
- Har vi et skolenettverk sammen med tre andre barnehager. Der 5 åringene som begynner på samme skole møtes og gjør forskjellige aktiviteter.
- Blir barna invitert til skolen på «bli kjent dager» med foreldrene.

- Utveksler barnehagen og skolen kunnskap og informasjon som utgangspunkt for best mulig overgang for barnet. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen. (Rammeplan for barnehagen, 2017)
- Bruker vi overgangsobjekter som barna møter igjen i 1.trinn.

Overgangsobjekter – alle barnehagene våre har en kasse med spill, bøker sanger, rim og regler som vi bruker med de eldste barna i barnehagen. Alle objektene fra denne kassa møter barna igjen på første trinn. [Overgangsobjekter](#)

Vurdering

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (*Rammeplanen 2017 s. 38*).

Barnehagens arbeid evalueres i samarbeid med barna og foreldrene. Personalet vurderer sitt arbeid i personalmøter og planleggingsdager gjennom bl.a. pedagogisk dokumentasjon.

